

2020 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında Yargı Reformu Konuları

25 Kasım 2019

[2020 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı](#) (“Program”) Yargı Reformu Stratejisi 2019 [Belgesi](#)’nde (“YRS”) yer alan toplam 63 Hedeften; sadece 15 Hedef’i içermektedir. YRS’de 63 hedefi gerçekleştirmek için toplam 256 faaliyet belirtilmiş iken Program sadece 33 faaliyete karşılık gelen tedbirler içermektedir.

Öte yandan büyük şehirlerde ilk derece yargılaması 4-5 yıl süren davaları 50-100 günde çözmek mümkün ve bu derneğimizin Tam ve Doğru İfşa önerisinde açıklanmış, ve YRS 2019 belgesine de Hedef 4.8, Hedef 5.2 ve özellikle Hedef 8.2’de ifadesini bulmuş iken bu yöndeki hedef ve faaliyetler Program’da yer almamıştır.

YRS belgesi ile Program arasındaki hedef ve faaliyet sayısı arasındaki büyük fark dikkati çekmekte; muhtemel koordinasyon ve eşgüdüm eksikliğine işaret etmektedir.

YRS belgesinde yer alan Amaç ve Hedef numaraları ile Program’da “**2.5.1 Hukuk Devleti Ve Demokratikleşme**” başlığı altında “**Adalet Hizmetleri**” isimli alt bölümde yer alan tedbirlerin birebir eşleştirmesi Ek’te sunulmuştur.

Derneğimizin daha önce yayınlamış olduğu “[Yargı Reformu Stratejisi 2019 Belgesi Hakkında Görüş ve Öneriler](#)” raporu, Program’ın YRS’de yer alan seçili hedef ve faaliyetlerden oluşuyor olması nedeniyle, Program’da yer verilmiş tedbirler için detaylı bir değerlendirme sunmaktadır.

Kamuoyuna saygılarımızla duyururuz,

Daha İyi Yargı Derneği

Ek:

Seçilmiş olan ve Program'da aynen yer alan bu Hedefler ve Faaliyetler, YRS'de yer alan numaraları ve Program'da yer verildiği şekliyle "Tedbir" numaralandırması karşılığı ile aşağıdaki gibidir:

AMAÇ 1: "Hak Ve Özgürlüklerin Korunması Ve Geliştirilmesi"

HEDEF 1.2 Yeni bir İnsan Hakları Eylem Planı hazırlanacak ve etkili bir şekilde uygulanacaktır.

1. Ülkemizin insan hakları alanında yol haritası niteliğinde olan İnsan Hakları Eylem Planının güncellemesine ilişkin çalışmalar ilgili tarafların katılımıyla tamamlanacak ve kamuoyuyla paylaşılacaktır. **(Program, Tedbir 736.1)**

AMAÇ 2: "Yargı Bağımsızlığı, Tarafsızlığı Ve Şeffaflığının Geliştirilmesi"

HEDEF 2.5 Adli ve idari yargıda, faaliyet raporlarının kapsamı genişletilecek ve kamuoyunda bilinirliği artırılacaktır.

1. Faaliyet raporlarının düzenlenmesine yönelik bir sistem kurulacaktır. **(Program, Tedbir 751.1)**
2. Basın bültenleri düzenli olarak hazırlanacaktır. **(Program, Tedbir 751.1)**
3. Faaliyet raporları düzenli olarak analiz edilecektir. **(Program, Tedbir 751.1)**

AMAÇ 3: "İnsan Kaynaklarının Nitelik Ve Niceliğinin Artırılması"

HEDEF 3.2 Hukuk alanındaki mesleklere giriş sisteminde yeni bir model getirilecektir.

1. Niteliğin artırılması hedefi çerçevesinde avukatlık mesleğine giriş usulünün değiştirilmesine yönelik çalışma yapılacaktır. **(Program, Tedbir 756.1)**

HEDEF 3.3 Hâkim ve savcı yardımcılığı müessesesi oluşturulacak ve mesleğe giriş usulü değiştirilecektir.

1. Hâkim ve savcı yardımcılığı kadrolarının oluşturulması yönünde mevzuat değişikliği önerisi hazırlanacaktır. **(Program, Tedbir 752.1)**

AMAÇ 4: “Performans Ve Verimliliğin Artırılması”

HEDEF 4.2 “Yargıda Hedef Süre” uygulaması vasıtasıyla sistemin şeffaflığı artırılacak ve makul sürede yargılanma hakkı daha etkin korunacaktır.

1. Bölge Adliye Mahkemeleri için yargıda hedef süreler belirlenecektir. **(Program, Tedbir 748.1)**

HEDEF 4.3 İhtisas mahkemelerine ve uzmanlaşmaya yönelik uygulamalar artırılacaktır.

1. İhtisas mahkemelerine ilişkin analiz çalışması yapılacak, çalışmanın sonucu Hâkimler ve Savcılar Kurulu ile paylaşılacaktır. **(Program, Tedbir 760.1)**
2. Gerekli görülmesi durumunda mevzuat değişikliği ve kurumsal düzenleme çalışması gerçekleştirilecektir. **(Program, Tedbir 760.1)**

HEDEF 4.5 Bilirkişilik sisteminin etkinliği ve verimliliği artırılacaktır.

1. Alanında ve konusunda uzmanlaşmış kişilerin bilirkişilik sistemine dâhil edilmesi sağlanacaktır. **(Program, Tedbir 754.1)**
2. Bilirkişilik hizmetlerinin denetim ve performans sisteminin usul ve esasları belirlenecektir. **(Program, Tedbir 754.1)**
3. Bilirkişilerin uzmanlık alanlarına göre belirli bir sürede bakabilecekleri dosya sayısı tespit edilecektir. **(Program, Tedbir 754.1)**
4. Bilirkişilerin uyacağı rehber ilkeler ve hazırlayacakları raporların standartları belirlenecek ve uygulama birliği oluşturulacaktır. **(Program, Tedbir 754.1)**

HEDEF 4.11 Adli Tıp Kurumu'nun kapasitesi güçlendirilecek ve adli tıp hizmetleri ülke geneline yaygınlaştırılacaktır.

1. Adli Tıp Kurumunda hedef süre uygulamasına başlanacaktır. **(Program, Tedbir 748.1)**

AMAÇ 6: Adalete Erişimin Kolaylaştırılması Ve Adalet Hizmetlerinden Memnuniyetin Artırılması

HEDEF 6.1 Adli ve idari yargıda adalete erişimin kolaylaştırılması için başvuru süreleri yeniden düzenlenecek ve süreçlerdeki belirsizlikler ortadan kaldırılacaktır.

1. Dava açma ve kanun yoluna başvuruda farklı süreler gözden geçirilerek mümkün olduğu ölçüde yeknesak hâle getirilmesine yönelik çalışma yapılacaktır. **(Program, Tedbir 756.1)**
2. Adli ve idari yargıda görevsizlik ve yetkisizlik kararlarından dolayı yargılamaların uzamasının önüne geçecek bir model oluşturulmasına yönelik çalışma yapılacaktır. **(Program, Tedbir 756.1)**

AMAÇ 8: Hukuk Yargılaması İle İdari Yargılamanın Sadeleştirilmesi Ve Etkinliğinin Artırılması

HEDEF 8.1 Hukuk yargılamalarının basitleştirilmesi sağlanacak ve yargılamaların uzamasına sebebiyet veren usul hükümleri değiştirilecektir.

1. Asliye hukuk ve sulh hukuk mahkemeleri arasındaki görev ayrımının yeniden belirlenmesine yönelik çalışma yapılacaktır. **(Program, Tedbir 747.1)**
2. Küçük miktarda talep ve davaların basitleştirilmiş ve hızlı bir yargılama usulüyle çözümlenmesi için çalışma yapılacaktır. **(Program, Tedbir 747.1)**
3. Basit ve yazılı yargılama usulünde ön inceleme aşamasına ilişkin yeni düzenlemeler yapılmasına yönelik çalışma yapılacaktır. **(Program, Tedbir 747.1)**
4. Tüketici mahkemelerinin görev alanının iş yüküyle orantılı olarak yeniden belirlenmesine yönelik çalışma yapılacaktır. **(Program, Tedbir 747.1)**
5. Kolektif menfaatlerin daha iyi korunabilmesi için topluluk davasına ilişkin yeni bir düzenleme için çalışma yapılacaktır. **(Program, Tedbir 747.1)**

HEDEF 8.4 Noterliklerin görev tanımları, yargının iş yükünü azaltacak şekilde yeniden düzenlenecektir.

1. Noter onayı aranan işlemlerin gözden geçirilmesine yönelik bir çalışma grubu oluşturulacaktır. **(Program, Tedbir 766.1)**

HEDEF 8.6 Alacaklı ve borçlu arasındaki hassas dengenin gözetilmesi suretiyle, icra satış sistemi yenilenecek ve takiplerde vatandaşlara yansıyan maliyetler azaltılacaktır.

1. İcra harç ve masraflarının azaltılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır. **(Program, Tedbir 764.1)**
2. Satış süreci hızlandırılarak muhafaza ücreti ve diğer masraflar azaltılacaktır. **(Program, Tedbir 764.1)**
3. İhaleye katılımı ve satış bedelini artırmak amacıyla teminat oranının indirilmesine yönelik çalışma yapılacaktır. **(Program, Tedbir 764.1)**
4. Borçluya, haczedilen malını satma hakkı tanınması yönünde mevzuat değişikliği önerisi hazırlanacaktır. **(Program, Tedbir 764.1)**

AMAÇ 9: Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemlerinin Yaygınlaştırılması

HEDEF 9.1 Ceza uyuşmazlıklarında alternatif çözüm yöntemleri yaygınlaştırılacaktır.

1. Uzlaştırma öngören hükümlerin kapsamının genişletilmesine yönelik çalışma yapılacaktır. **(Program, Tedbir 762.1)**
2. Uzlaştırma bürolarının kapasiteleri artırılabacaktır. **(Program, Tedbir 762.1)**
3. Uzlaşmanın önemine ilişkin toplumsal farkındalık artırılabacaktır. **(Program, Tedbir 762.1)**

HEDEF 9.2 Hukuk uyuşmazlıklarında alternatif çözüm yöntemleri yaygınlaştırılacaktır.

1. Mahkemeye bağlantılı alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri geliştirilecektir. **(Program, Tedbir 762.1)**
2. Tüketici uyuşmazlıkları gibi alanlarda arabulucuya başvurunun dava şartı hâline getirilmesine yönelik çalışma yapılacaktır. **(Program, Tedbir 762.1)**
3. Tensip zaptıyla tarafların sulhe hazırlık işlemleri hakkında daha ayrıntılı bilgilendirilmesi sağlanacaktır. **(Program, Tedbir 762.1)**

HEDEF 9.4 *Kamunun taraf olduğu uyuşmazlıklarda sulh müessesesinin etkili uygulanması sağlanacaktır.*

1. İdare ile birey arasındaki uyuşmazlıklar ile farklı kurumlar arasındaki idare hukuku ve özel hukuktan kaynaklanan uyuşmazlıklarda, sulh müessesesine başvurunun zorunlu kılınması yönünde mevzuat değişikliği önerisi hazırlanacaktır. **(Program, Tedbir 763.1)**